

Akademia Europejska

4. spotkanie
8.05.2024

koordynatorka Akademii
Joanna Różycka-Thiriet
j.rozycka@schuman.pl

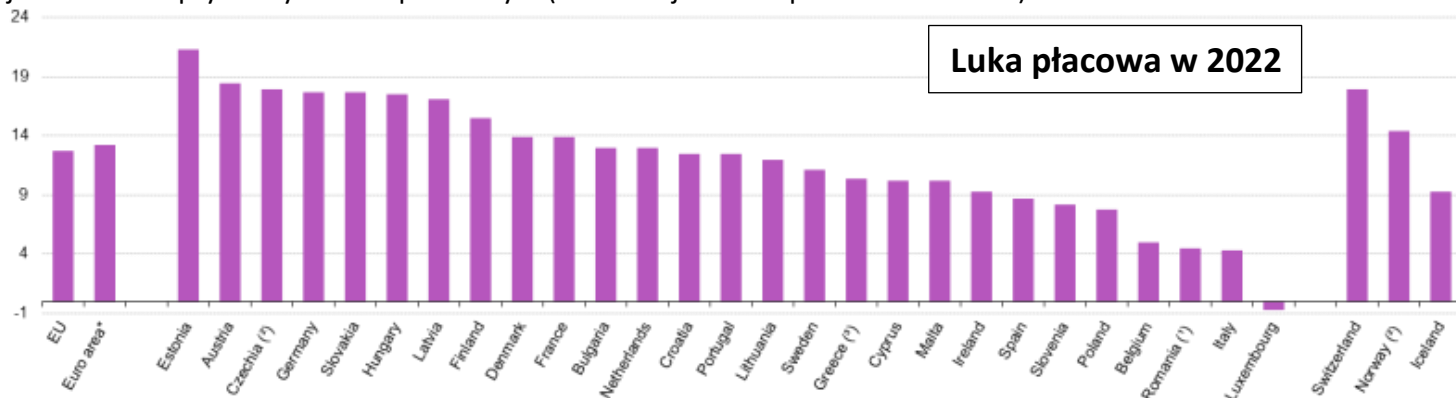
Temat: Kobiety w europejskiej polityce

Nasi goście:

- Aleksandra Niżyńska, Gender Solution
- dr hab. Aleksandra Szczerba, prof. Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, ekspertka Team Europe Direct

SŁOWNICZEK

Luka płacowa ze względu na płeć – różnica pomiędzy średnimi stawkami godzinowymi brutto w zarobkach kobiet i mężczyzn. Obliczana na podstawie wynagrodzeń przed odliczeniem podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne. Uwzględniane są firmy zatrudniające co najmniej 10 osób. Niestety w niektórych krajach mniejsze różnice w wynagrodzeniach są związane z mniejszą obecnością kobiet na rynku pracy. Natomiast duże różnice często są powiązane z wysokim odsetkiem kobiet zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin lub tylko w niektórych zawodach. W 2022 roku luka płacowa w UE wyniosła 12,7%. Najwięcej w Estonii (21,3%), a najmniej w Luksemburgu (-0,7%; oznacza to, że średnia stawka godzinowa brutto kobiet była wyższa niż mężczyzn). W Polsce 7,8%. Bardzo często luka płacowa w grupie najmłodszych pracowników (poniżej 25 lat) jest stosunkowo lub bardzo niska, a z wiekiem rośnie. Największe różnice wynagrodzeń są w sektorze finansów i ubezpieczeń. Najczęściej większa luka występuje w sektorze prywatnym niż w publicznym (w Polsce jest to odpowiednio 14 i 1%).

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_levels_vary_significantly_across_EU

(DOBRCZE) POWIEDZIANE

Artykuł 2 Traktatu o Unii Europejskiej

Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw

człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn.

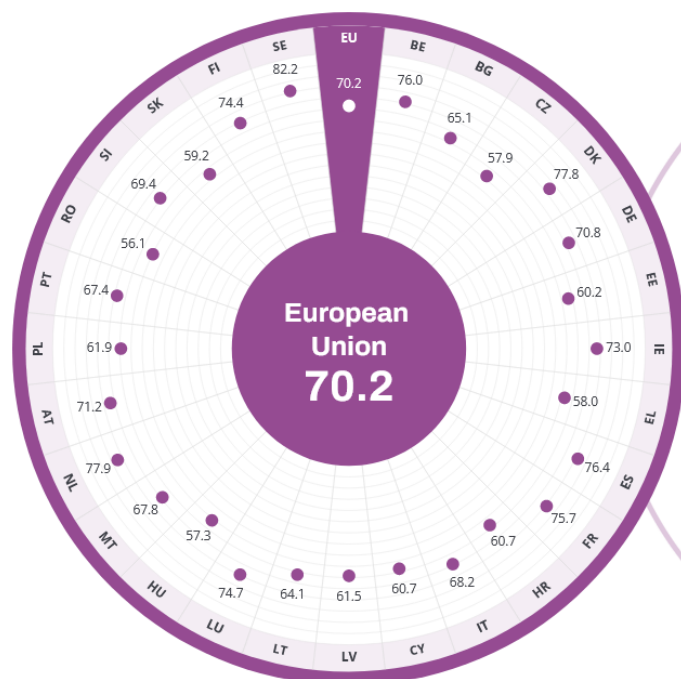
Artykuł 21 Karty Praw Podstawowych

1. Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Art. 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia stosowanie zasady równości wynagrodzeń dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za taką samą pracę lub pracę takiej samej wartości. (...)

4. W celu zapewnienia pełnej równości między mężczyznami i kobietami w życiu zawodowym zasada równości traktowania nie stanowi przeszkody dla Państwa Członkowskiego w utrzymaniu lub przyjmowaniu środków przewidujących specyficzne korzyści, zmierzające do ułatwienia wykonywania działalności zawodowej przez osoby płci niedostatecznie reprezentowanej bądź zapobiegania niekorzystnym sytuacjom w karierze zawodowej i ich kompensowania.

Wskaźnik równości płci w UE i państwach członkowskich <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023>

PORTRETY MNIEJ ZNANYCH MĘŻCZYŹN I KOBIECI

© European Union - 1981 EP

Simone Veil (1927-2017) to francuska prawniczka. Jako żydówka w 1944 roku została wraz z rodziną złapana i deportowana z Francji. Przeszła m.in. przez obóz w Auschwitz-Birkenau (w obozach straciła rodziców i brata). W latach 1974–1979 jako ministerka zdrowia stała się twarzą ustawy dopuszczającej aborcję (tzw. ustawa Veil z 1975 roku). W 1979 Parlament Europejski został po raz pierwszy wybrany w powszechnych wyborach, a Veil została jego przewodniczącą (1979-82). Po niej były tylko dwie przewodniczące – Francuzka **Nicole Fontaine** i Włoszka **Roberta Metsola**. Veil była również pierwszą kobietą kierującą jedną z instytucji trzech Wspólnot (EWWiS, EWG i Euratom). Zasiadała w Parlamencie do 1993 roku, po czym wróciła na krajową scenę polityczną. W 1981 otrzymała Międzynarodową Nagrodę Karola Wielkiego. Jako jedna z niewielu kobiet została przyjęta do Akademii Francuskiej (grona ekspertów stojących na straży języka francuskiego). A w 2018 jako piąta w historii kobieta spoczęła w Panteonie (miejscu pochówku osób wybitnych i zasłużonych dla Francji). Pierwszą parlamentarzystką w historii integracji była natomiast **Marga Klompé** - była członkinią Wspólnego Zgromadzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (prekursora dzisiejszego Parlamentu Europejskiego), którego pierwsze posiedzenie odbyło się w 1952 roku

CC-BY-4.0: © European Union 2020 – Source: EP

Urodzona w 1956 roku Francuzka **Christine Lagarde**, ekonomistka i prawniczka, jest od 2019 roku prezeską Europejskiego Banku Centralnego i pierwszą kobietą na czele tej instytucji. Zanim weszła do świata polityki wybiła się w sektorze prywatnym (była prezeską światowego zarządu międzynarodowej kancelarii prawnej). W 2005 roku po raz pierwszy weszła do francuskiego rządu. Zajmowała różne ministerialne stanowiska od ministra handlu i rolnictwa, po ministra gospodarki i finansów (na tym ostatnim stanowisku była pierwszą kobietą w historii Francji). W latach 2011-2019 była dyrektorką zarządzającą Międzynarodowego Funduszu Walutowego (zastąpiła swojego rodaka Dominique'a Strauss-Kahna, który odszedł w atmosferze skandalu seksualnego). W 2016 została uznana za winną zaniedbań, które doprowadziły do niewłaściwego wykorzystania funduszy publicznych.